

1990 vp.

EDUSKUNNAN
TOINEN LAKIVALIOKUNTA

Helsingissä

23 päivänä marraskuuta 1990

Lausunto n:o 4

Valtiovarainvaliokunnalle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti valtiovarainvaliokunta on kirjeellään 21 päivänä syyskuuta 1990 pyytänyt toisen lakivaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 120 asunto-olojen kehittämisrahaston lainanottovaltuuksista vuonna 1991.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylijohtaja Martti Lujanen ympäristöministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Eeva-Liisa Ratilainen valtiovarainministeriöstä, johtaja Kalevi Pykälä valtiokonttorista sekä johtaja Timo Heinonen ja ylitarkastaja Soili Castrén asuntohallituksesta, edustaen myös asunto-olojen kehittämisrahastoa.

Hallituksen esitys

Asunto-olojen kehittämisrahastolle voidaan ottaa valtion tulo- ja menoarviossa vahvistetun myöntämisvaltuuden nojalla myönnettyjen lainojen rahoittamiseksi lainaa eduskunnan erikseen myöntämien lainanottovaltuuksien rajoissa sen mukaan kuin valtioneuvosto määrää.

Jotta asunto-olojen kehittämisrahasto voisi rahoittaa valtion vuoden 1991 tulo- ja menoarvioesityksessä asetettujen asuntotuotantotavoitteiden mukaisen määrän asuntoja, sille ehdotetaan hallituksen esityksessä annettavaksi oikeus ottaa pitkä- ja lyhytaikaista lainaa yhteensä 2 650 miljoonan markan bruttomäärään asti, josta nettolainanotto saa olla enintään 1 750 miljoonaa markkaa.

Valiokunnan kannanotot

*Joustavuuden lisääminen arava-
rahoituksessa*

Asunto-olojen kehittämisrahaston perustamisella pyrittiin parantamaan asuntorahoi-

tuksen joustavuutta ja lieventämään asuntorahoituksen vuosittaista sidonnaisuutta. Tähän tavoitteeseen on päästy siltä osin, että edellisiltä vuosilta mahdollisesti käyttämättä jääneet myöntämisvaltuudet ja rahat voidaan käyttää ilman erityispäätöksiä seuraavien vuosien aikana. Sen sijaan rahaston lainanottovaltuudet on tähän asti myönnetty vuosittaisina, jolloin käyttämättä jäänyttä lainanottovaltuutta ei ole ollut mahdollista käyttää seuraavien vuosien aikana.

Keskeinen rahaston joustavaa toimintaa rajoittava tekijä on se, että toisaalta rahaston myöntämisvaltuudet ja toisaalta rahaston lainanottovaltuudet ja rahastosiirto määritellään vuosittain valtion tulo- ja menoarviossa. Jotta rahasto voisi toimia mahdollisimman joustavasti erilaisissa suhdannetilanteissa ja tasata asuntorakentamisen vaihteluita, tulisi arava-asuntojen aloittamistavoitteet asettaa useamman vuoden aikavälille ja mitoittaa myöntämisvaltuudet sekä lainanottovaltuus ja rahastosiirto nykyistä väljemmin.

*Asunto-olojen kehittämisrahaston
varojen hankinta*

Rahaston varainhankinta on tähän asti perustunut institutionaalisille sijoittajille myytyihin joukkovelkakirjalainoihin. Jotta rahaston varainhankinnassa voitaisiin joustavasti hyödyntää rahamarkkinatilanteen muutokset ja turvata varojen saanti rahastolle mahdollisimman edullisin ehdoin, valiokunta katsoo, että asunto-obligaatioita tulee vastaisuudessa tarjota myös yksityisten kansalaisten merkittäväksi. Samalla valiokunta katsoo, että asunto-obligaatiojärjestelmää tulee jatkossa kehittää siten, että sen avulla voidaan tarjota yksityisille kansalaisille mahdollisuuksia myös asuntosäästämiseen.

Lainanottovaltuuden perustelut

Toinen lakivaliokunta on mietinnössään n:o 14 hallituksen esityksestä n:o 263 asuntolainajärjestelmien uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi ehdottanut, että asuntotuotantolain muutosehdotuksen voimaantulosäännöstä muutettaisiin siten, että omistusravalainat ja peruskorjauslainat voitaisiin myöntää uuden lain mukaisina, vaikka niitä koskevat hakemukset on jätetty ennen lain voimaantuloa. Voimaantulosäännöksen muuttaminen edellä esitetyllä tavalla saattaa johtaa myöntämisvaltuutusten tarkistamiseen budjettikauden aikana.

Edellä esitetyn perusteella toinen lakivaliokunta esittää kunnioittaen lausuntonaan,

että valtiovarainvaliokunta ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty, sekä

että eduskunta oikeuttaisi asunto-olojen kehittämisrahaston vuonna 1991 ottamaan valtioneuvoston määräämissä rajoissa asunto-olojen kehittämisrahastosta annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna 17 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (695/90), 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 2 650 000 000 markan bruttomäärään asti siten, että valtiokonttorin tehtävänä on ottaa lainat ja päättää niiden tarkemmista ehdoista.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Säilynoja, jäsenet Kautto, Kohijoki, Korkia-Aho,

Lapiolahti, Löyttyjärvi, Myller, Mönkäre, Röntynen (osittain), Saastamoinen, Savela ja Vuoristo sekä varajäsen Särkijärvi.

Eriävä mielipide

Valiokunta päätti asuntotuotantolain käsittelyn yhteydessä muuttaa lain voimaantuloa siten, että uuden lainoitusjärjestelmän piiriin tulevat kaikki ensi vuonna myönnettävät omistusravalainat ja hakemuksesta myös perusparannuskohteet. Tämä merkitsee sitä, että kuluvana syksynä haetut 2 000 omistusravalainaa myönnetään uuden lain mukaisesti 80 %:n suuruisena hankintahinnasta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämä edellyttää 364 miljoonan markan lisäystarvetta asuntorahaston lainanottovaltuuksiin. Valiokunta ei tätä lisäystä kuitenkaan esitä.

Asuntohallitus joutui kuluvan kuun puolivälissä keskeyttämään asuntolainapäätösten tekemisen asuntorahaston varojen loputtua. Odot-

tamassa on 3 000 vuokra-asunnon kohteet. Näiden hankkeiden toteuttamiseen olisi ollut välttämätöntä osoittaa varat jo kuluvan vuoden puolella. Jotta näiden asuntojen toteuttaminen ja lisäksi budjetin perusteluissa mainitun tuotantotavoitteen saavuttaminen voidaan turvata, tulisi lainanottovaltuuksia lisätä yhteensä 1 000 000 000 markalla.

Edellä esitetyn perusteella katsomme, että valiokunnan olisi tullut esittää lausuntonaan,

että asunto-olojen kehittämisrahasto oikeutettaisiin ottamaan lainaa enintään 3 650 000 000 markan bruttomäärään asti, josta nettolainanottoa on 2 750 000 000 markkaa.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 1990

Marja-Liisa Löyttyjärvi

Vappu Säilynoja